

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана
Франка Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародного економічного аналізу і фінансів

Затверджено

на засіданні кафедри міжнародного
економічного аналізу і фінансів
факультету міжнародних відносин
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08.2023 р.)

Завідувач кафедри доц. Юрій БІЛЕНКО

СИЛАБУС

**з навчальної дисципліни «Економіка і фінанси ЄС»,
що викладається в межах ОП «Міжнародні економічні відносини» та
«Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для
студентів спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини**

Назва дисципліни	Економіка і фінанси ЄС
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 19
Факультет та кафедра, за якими закріплена дисципліна	Факультет міжнародних відносин, кафедра міжнародного економічного аналізу і фінансів
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	галузі знань 29 Міжнародні відносин спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини
Викладачі дисципліни	Кузенко Наталія Володимирівна, к. е. н., доцент кафедри міжнародного економічного аналізу і фінансів
Контактна інформація викладачів	nataliya.kuzenko@lnu.edu.ua , n_kuzenko@ukr.net
Консультації з питань навчання по дисципліні відбувається	Консультації в день проведення лекційних і практичних занять за попередньою домовленістю з навчальною групою (можливе проведення консультацій он-лайн на платформі Google Meet, Zoom або Microsoft Teams).
Сторінка дисципліни	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=6003
Інформація про дисципліну	<p>Дисципліна «Економіка і фінанси ЄС» є дисципліною вільного вибору студента для освітніх програм «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародний бізнес» зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини» для студентів 4-го року навчання. За бажанням студентів курс може викладатися англійською мовою.</p> <p>Курс повинен забезпечити здобувачів освітнього рівня бакалавр необхідними знаннями та навичками, які дозволять здійснювати аналіз ефективності інтеграційних процесів та розуміти основні принципи</p>

	функціонування економіки ЄС.
<p>Коротка анотація дисципліни</p>	<p>Курс «Економіка і фінанси ЄС» є однією із складових комплексу дисциплін, пов'язаних з вивченням проблем міжнародних фінансів та міжнародних економічних відносин. Передбачає 120 год (4 кредити ЄКТС), з яких 40 годин аудиторних занять та 80 год. самостійної роботи.</p> <p>Актуальність курсу обумовлена, по-перше, провідною роллю ЄС у світовій економіці, по-друге, євроінтеграційними прагненнями України. Студенти засвоять особливості функціонування економіки ЄС – європейського ринку, єврозони, фінансових інструментів. Зрозуміють, як впроваджуються спільні політики, процеси гармонізації та координації.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів згідно з ОПП мають бути сформовані такі компетентності:</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.</p> <p>ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):</p> <p>ФК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євroatлантичної інтеграції.</p>

	<p>ФК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.</p> <p>ФК 7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.</p> <p>ФК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причиннонаслідкових та просторово-часових зв'язків</p> <p>ФК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.</p> <p>ФК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.</p> <p>ФК 15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p> <p>ФК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.</p>
<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Метою вивчення даного курсу є формування системи базових знань з теорії інтеграції, засвоєння закономірностей функціонування спільного ринку, економічного та валютного союзу ЄС, основних механізмів макроекономічної координації ЄС, впровадження спільних політик.</p> <p>Завдання:</p> <p>а) ознайомлення з історичними етапами формування ЄС як інтеграційного об'єднання;</p> <p>б) вивчення інструментів аналізу інтеграційних процесів;</p> <p>в) вивчення принципів функціонування економіки і фінансів ЄС.</p>
<p>Література для вивчення</p>	<p>Основна:</p> <p>1. Crafts N.F.R., Toniolo G. Economic Growth in Europe</p>

<p>дисципліни</p>	<p>Since 1945. Cambridge University Press, 1996. - 600 pp.</p> <p>2. McDonald F., Dearden S. European Economic Integration. – Німеччина: Financial Times. – 2005.</p> <p>3. Новак, Алоїзи З.. Європейська інтеграція. Шанси для Польщі- досвід для України [Текст] / А. З. Новак ; пер. А. Дідух, Р. Гудь. - Л. : [б.в.], 2006. - 192 с. - Бібліогр.: с. 183-187. - ISBN 966-553-559-5</p> <p>Допоміжна:</p> <p>1. Європейська економічна інтеграція: навчальний посібник .С.М. Кваша, О.М. Файчук, О.В. Файчук. К.: НУБіП України.2019. 282 с.</p> <p>2. Європейський Союз: Історія і засади функціонування (навчальний посібник) — В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко, 2012</p> <p>3. Практикум з проведення тренінгів з європейської інтеграції (Тренінг «Підготовка фахівців з європейської інтеграції») / за ред. В. І. Чужикова. – К. : КНЕУ, 2014. —224, [3] с.</p> <p>4. Практикум з проведення тренінгів з європейської інтеграції. Тренінг «Інноваційно-інвестиційний розвиток ЄС» / [В. Чужиков, В. Токар, О. Федірко та ін.] ; за ред. В. І. Чужикова. — К. : КНЕУ, 2015. — 232 с.</p> <p>Інформаційні ресурси:</p> <p>1. Official website of the European Central Bank - https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html</p> <p>2. Official website of the European Comission- https://ec.europa.eu/info/index_en.</p> <p>3. Official website of the European Council - https://www.consilium.europa.eu/.</p> <p>4. Official website of the European Parliament - https://www.europarl.europa.eu/portal/en.</p> <p>5. Official website of the European Union - https://european-union.europa.eu/index_en.</p> <p>6. Official website of the EUROSTAT - https://ec.europa.eu/eurostat/data/database.</p> <p>7. Офіційний сайт представництва ЄС: https://eu-ua.kmu.gov.ua/european-union/</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Передбачає 120 год (4 кредити ЄКТС): 40 годин</p>

	аудиторних занять (20 год лекційних та 20 год практичних занять) та 80 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати особливості функціонування економіки і фінансів ЄС; вміти аналізувати економічні вигоди та виклики країн, що інтегруються.</p> <p>Програмні результати навчання (ПРН):</p> <p>ПРН 2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.</p> <p>ПРН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.</p> <p>ПРН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.</p> <p>ПРН 14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.</p> <p>ПРН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.</p> <p>ПРН 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної</p>

	<p>компетентності на високому рівні.</p> <p>ПРН 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.</p>
Ключові слова	Інтеграція, митний союз, спільний ринок, економічний союз, валютний союз, макроекономічна координація, фіскальна політика ЄС, монетарна політика ЄС.
Формат курсу	Очний (за необхідності у дистанційному форматі)
Теми	Див. Схему курсу нижче
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: «Основи економічних теорій», «Макроекономіка», «Міжнародна статистика», «Міжнародний економічний аналіз», «Міжнародні фінанси».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	Презентації, групові дискусії, індивідуальні завдання.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор (дошка), ноутбук, доступ до мережі Інтернет, загальнодоступне програмне забезпечення.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <p>Контрольні заміри знань протягом семестру: 50%.</p> <p>Дослідницький груповий проект (Презентація студентами «Плану Маршала для України» з чітким формулюванням Актуальності, мети, аналізу даних та представленням власних прогнозів. Також оцінюється вміння презентувати: презентація + виступ).</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p>

	<p>Академічна доброчесність: дослідницькі проекти мають бути оригінальними, самостійним дослідженнями здобувачів. Порушення академічної доброчесності не толерується.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчального процесу. В ході семінарських занять проводяться дискусії та проблемні бесіди, що покликано формувати критичне ставлення в здобувачів до всього комплексу проблем, пов'язаних із окремими аспектами функціонування економіки і фінансів ЄС. Очікується, що студенти відвідуватимуть усі заняття.</p> <p>Уся література, яку студенти не зможуть здобути самостійно, надається викладачем лише в освітніх цілях і не передбачає тиражування, вільного поширення чи передачі третім особам.</p>
<p>Питання до екзамену (чи питання на контрольні роботи)</p>	<p>Питання для підготовки базуються на основі тем, обговорених в рамках занять, а також на основі самостійно опрацьованих студентами матеріалів.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тиждень	Тема, тези, план	Форми діяльності (заняття) – лекція, семінар, дискусія, групова робота	Література, ресурси в інтернеті	Завдання, год
1	Introduction. EU in world economy. Brief history of EU integration.	Lecture	<ol style="list-style-type: none"> 1. Official website of the European Union - https://european-union.europa.eu/index_en 2. Crafts N.F.R., Toniolo G. Economic Growth in Europe Since 1945. Cambridge University Press, 1996. - 600 pp 	<ol style="list-style-type: none"> 1. The EU today. Its place in the world economy 2. History of European integration (stages)
1	Introduction. EU in world economy. Brief history of EU integration.	Seminar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Official website of the European Union - https://european-union.europa.eu/index_en 2. Crafts N.F.R., Toniolo G. Economic Growth in Europe Since 1945. Cambridge University Press, 1996. - 600 pp 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Answer the control questions. Discussion task. 2. Individual Discussion.
2	Postwar growth in Europe	Lecture	<ol style="list-style-type: none"> 1. Official website of the European Union - https://european-union.europa.eu/index_en 2. Crafts N.F.R., Toniolo G. Economic Growth in Europe Since 1945. Cambridge University Press, 1996. - 600 pp 	<ol style="list-style-type: none"> 1. The consequences of the war. New economic ideology. The Marshall Plan. 2. "Silver 50s". "Golden 60s". 3. Stagflation of the 70s. Wage explosion of 1968-1969.

2	Postwar growth in Europe	Seminar	<p>1. Official website of the European Union - https://european-union.europa.eu/index_en</p> <p>2. Crafts N.F.R., Toniolo G. Economic Growth in Europe Since 1945. Cambridge University Press, 1996. - 600 pp</p>	<p>1. Answer the control questions. Discussion</p> <p>2. Analysis of the Marshall Plan (original). Discussion:</p>
3	Economic and institutional growth after World War II	Lecture	<p>1. Official website of the European Union - https://european-union.europa.eu/index_en</p> <p>2. Crafts N.F.R., Toniolo G. Economic Growth in Europe Since 1945. Cambridge University Press, 1996. - 600 pp</p>	<p>1. Aggregate supply and factors of its formation in EU economies</p> <p>2. The structure of aggregate demand and economic development in the EU</p> <p>3. Institutions and growth</p>
3	Economic and institutional growth after World War II	Seminar	<p>1. Official website of the European Union - https://european-union.europa.eu/index_en</p> <p>2. Crafts N.F.R., Toniolo G. Economic Growth in Europe Since 1945. Cambridge University Press, 1996. - 600 pp</p>	<p>1. Answer the control questions. Discussion</p> <p>2. Case study</p>
4	Economic integration: custom union	Lecture	McDonald F., Dearden S. European Economic Integration. – Німеччина: Financial Times. – 2005. (Ch 1)	<p>1. EU custom union</p> <p>2. Traditional and direct cost approach</p> <p>3. Effects of integration</p>
4	Economic integration: custom union	Seminar	McDonald F., Dearden S. European Economic Integration. – Німеччина: Financial Times. – 2005. (Ch 1)	<p>1. Answer the control questions. Discussion</p> <p>2. Solving practical tasks</p>

5	The Single European Market	Lecture	McDonald F., Dearden S. European Economic Integration. – Німеччина: Financial Times. – 2005. (Ch 2)	<ol style="list-style-type: none"> 1. The Treaty of Rome. 2. The theory of free movement. 3. The Cecchini Report. Criticism of the report.
5	The Single European Market	Seminar	McDonald F., Dearden S. European Economic Integration. – Німеччина: Financial Times. – 2005. (Ch 2)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Answer the control questions. Discussion 2. Solving practical tasks
6	Macro-economic policy coordination in the EU	Lecture	McDonald F., Dearden S. European Economic Integration. – Німеччина: Financial Times. – 2005. (Ch 3)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cooperation, coordination, harmonization. Dependence and interdependence. 2. Coordination of monetary policy. 3. Coordination of fiscal policy. 4. Problems of coordination.
6	Macro-economic policy coordination in the EU	Seminar	McDonald F., Dearden S. European Economic Integration. – Німеччина: Financial Times. – 2005.(Ch 3)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Answer the control questions. Discussion 2. Case study
7	European Monetary Union	Lecture	McDonald F., Dearden S. European Economic Integration. – Німеччина: Financial Times. – 2005. (Ch 4)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monetary union: definition 2. Benefits of the EMU 3. Maastricht Treaty and beyond.
7	European Monetary Union	Seminar	McDonald F., Dearden S. European Economic Integration. – Німеччина: Financial Times. – 2005. (Ch 4)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Answer the control questions. Discussion 2. Case study
8	Monetary Policy in EU	Lecture	Monetary Policy: https://www.ecb.europa.eu	Analysis of current trends in EU monetary policy

8	Monetary Policy in EU	Seminar	Monetary Policy: https://www.ecb.europa.eu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Answer the control questions. Discussion 2. Case study
9	Fiscal Policy in EU	Lecture	The budgetary System Of EU: https://commission.europa.eu	<ol style="list-style-type: none"> 1. The EU budget 2. Revenues of the EU budget 3. Expenditures of the EU budget 4. Challenges
9	Fiscal Policy in EU	Seminar	The budgetary System Of EU: https://commission.europa.eu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Answer the control questions. Discussion 2. Case study
10	Ukraine integration to the EU	Lecture	https://eu-ua.kmu.gov.ua/european-union/	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analysis of Ukraine's economic development and compliance with convergence criteria 2. Benefits and challenges of Ukraine's economic integration into the EU
10	Ukraine integration to the EU	Seminar	https://eu-ua.kmu.gov.ua/european-union/	<ol style="list-style-type: none"> 1. Case study 2. Presentation of group final projects